

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 1/2008 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av lagen om planering av och statsandel
för social- och hälsovården**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 februari 2008 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (RP 173/2007 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Anne Kumpula, social- och hälsovårdsministeriet
- planeringschef Tero Meltti, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

- överläkare Seppo Koskinen, Folkhälsoinstitutet
- direktör för kompetenscentrum, professor Kaj Husman, Arbetshälsoinstitutet
- utvecklingschef Raija Hurskainen, Västra Finlands länsstyrelse
- direktör/social- och hälsovård Jussi Merikallio, Finlands Kommunförbund
- verkställande direktör Kristiina Laiho, Pikasos Oy.

Dessutom har finansministeriet lämnat ett skriftligt yttrande.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelserna om sökande och beviljande av statsunderstöd för utvecklingsprojekt upphävs och vissa andra med dem sammanhängande bestämmelser ändras i lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården.

Enligt förslaget är det främst statsunderstödslagen som ska tillämpas på statsunderstöd

för utvecklingsprojekt som genomför det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården. Social- och hälsovårdsministeriet ska vara statsbidragsmyndighet.

Den föreslagna ändringen avses träda i kraft den 1 april 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Erfarenheterna från 2003—2006 av den nuvarande projektmekanismen och det nya läget har väckt tanken att systemet med att utveckla social- och hälsovården behöver ses över. Projekten som finansierats för att genomföra det nationella hälso- och sjukvårdsprojektet och projektet för det sociala området har varit många och hela komplexet har varit svårhanterligt, påpekar regeringen. Det har gjorts långt ifrån alla mål för att på ett sammanhållet sätt utveckla, effektivisera och reformera hälso- och sjukvården upphar nåtts. I stället för en heltäckande översyn har systemet resulterat i en splittrad och kortsiktig utveckling. Det största problemet med projekt-systemet har varit att man inte lyckats ge resultaten större spridning och introducera dem på basnivå.

Utvecklingsmålen för den närmaste framtiden och åtgärderna för att nå dem finns uppräknade i det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården för 2008—2011. Regeringen syftar med sin proposition om statsunderstöd för utvecklingsprojekt till att styra statsunderstöden till strategiskt viktiga objekt och projekt. Projektinitiativen arbetas fram av kommunerna i bred samverkan med olika organisationer och andra regionala aktörer. Enligt lagförslaget är det sedan social- och hälsovårdsministeriet som fattar finansieringsbeslutet. I det föreslagna 5 b § 2 mom. krävs det för statsunderstöd att hänsyn tas till såväl de social- och hälsovårdspolitiska målen i det nationella utvecklingsprogrammet som de regionala utvecklingsbehoven. För att de nationella målen ska nås och samarbetet mellan projekt i olika regioner intensifieras är det absolut nödvändigt att stärka riksstyrningen av utvecklingsprojekten på föreslaget sätt, menar utskottet.

De regionala ledningsgrupperna har till uppgift att planera, styra och samordna utvecklingsarbetet inom respektive region. Utskottet kon-

staterar att de här grupperna spelar en viktig roll när det gäller att ge projektresultaten spridning och bygga in dem i verksamheten. Expertisen hos utvecklingsinstituterna under social- och hälsovårdsministeriet behövs såväl vid förarbetena som vid uppföljningen och utvärderingen av projekten. Utskottet ser det angeläget att kommunerna även engagerar organisationer i arbetet på att ta fram nya rutiner och tjänster.

Kommun- och servicestrukturreformen kommer att stärka det befolkningsunderlag som behövs för att kunna tillhandahålla vård och omsorg. Enligt det nationella utvecklingsprogrammet kommer samkommunerna för särskilda tjänster att i initialfasen ha samma geografiska ansvarsområde som de nuvarande sjukvårdsdistrikten. Utskottet påpekar att man i varje strategiskt utvecklingsprojekt bör ta hänsyn till att hela social- och hälsovården måste fungera och att kommunerna inte håller jämn takt i utvecklingen.

Enligt den gällande lagen har sjukvårdsdistrikten kunnat få i statsunderstöd högst 50 procent av kostnaderna för ett utvecklingsprojekt och andra kommuner och samkommuner högst 75 procent. Utskottet anser det befogat att statsunderstödsprocenten blir högst 75 för all utvecklingsprojekt.

Detaljmotivering

Ikraftträdandebestämmelsen. Fram till den 31 december 2009 är det länsstyrelserna som har hand om övervakningen och utbetalningen av statsandelar som länsstyrelserna eller social- och hälsovårdsministeriet beviljat 2006—2007. Likaså fattar länsstyrelserna de slutliga statsunderstödsbesluten till utgången av 2010. Utskottet föreslår att det i ikraftträdandebestämmelsen tydligt sägs ut att de gällande bestämmelserna fortsatt kommer att tillämpas på dessa utvecklingsprojekt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns enligt propositionen men ikraftträdandebestämmelsen med ändringar:

Utskottets ändringsförslag

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas på statsunderstöd som beviljas 2008 eller senare. På utvecklingsprojekt som berättigar till statsunderstöd och som social- och hälsovårdsministeriet eller länsstyrelserna har godkänt före 2008 tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft.

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 15 februari 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Hannakaisa Heikkinen /cent
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd

Jukka Mäkelä /saml
Håkan Nordman /sv
Päivi Räsänen /kd
Pertti Salovaara /cent
Paula Sihto /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Satu Taiveaho /sd
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.